

www.uef.rs

PROŠIRENJE

Podrška Turskoj na putu ka Evropskoj uniji

Berlin/Ankara, 23. septembar 2010.— Nemački ministar inostranih poslova Guido Vestervele ponovo je pružio podršku nastojanjima Turske da se priključi Evropskoj uniji. Naglašavajući da je Turska preduzela značajne korake i napore po pitanju integrisanja u Uniju, ministar je dodao da bi u takvim okolnostima bilo izuzetno pogrešno dalje odugovlačiti započete pregovore o pridruživanju.

Ovakvi stavovi ministra spoljnih poslova Nemačke, inače lidera tamošnjih liberala, razlikuju se od stavova konzervativne kancelarke Angele Merkel, koja učestalo naglašava da Turska ne treba da postane punopravna članica Unije, već "privilegovani partner". Stav kancelarke Nemačke dele i vlasti u Francuskoj i Austriji.

I pored ovakvih stavova kancelarke i drugih država koje se protive ulasku Turske u Evropsku uniju, Vestervele je rekao da ga "začuđuje kako države koje danas imaju najjači uticaj samouvereno veruju da će to zauvek biti tako", dodavši da je "samo pitanje trenutka kada će mlada i dinamična društva zauzeti svoje mesto u političkom, kulturnom i intelektualnom središtu sveta", posebno naglašavajući Tursku u tom kontekstu.

Nakon ovog nastupa nemačkog ministra, usledile su i pozitivne reakcije iz Turske. Tako je zamenik premijera Ali Babakan izjavio da nastavak proširenja donosi korist ne samo novim članicama nego i samoj Uniji, naglašavajući da će u uslovima ekonomskih izazova za Uniju "samo kroz politiku proširenja Evropska unija moći da sačuva svoju moć i uticaj".

Kao odgovor na stav Nemačke i Francuske da Turska ne treba da postane punopravna članica, Babakan je izjavio da je u pitanju strah pomenutih država od snage Turske koja sigurno neće pristati na drugorazrednu poziciju unutar Unije.

BEZBEDNOST

Rumunija i Bugarska insistiraju na pristupanju zoni Šengenskog sporazuma

Sofija/Bukurešt, 24. septembar 2010. - Rumunski predsednik Trajan Baseku i predsednik Bugarske Georgi Parvanov, zajedno su pozvali na brzo uključivanje dveju zemalja u zonu Šengenskog sporazuma.

Na sastanku koji je održan u Sofiji, predsednici su poručili da je njihov prioritet da ove dve države u martu sledeće godine pristupe zoni šengenskog sporazuma, i da se s tim u vezi "snažno protive povezivanju ove teme sa drugim pitanjima", kao što je aktuelni problem sa položajem Roma. Govoreći o događajima u Francuskoj, predsednik Bugarske je poručio da je proterivanje po etničkom principu nedopustivo.

Mišljenje predsednika ne deli premijer Bugarske, desničar Bajko Borisov, koji smatra da je u ovom slučaju Francuska postupila unutar svojih ustavnih nadležnosti.

Francuska je deportovala skoro hiljadu romskih migranata u Bugarsku i Rumuniju, od kada je u julu pokrenuta kampanja za jačanje bezbednosti širom zemlje.

Ipak, iz Francuske se može čuti da položaj Roma nije jedini razlog eventualnog odlaganja ulaska dve balkanske države u zonu Šengenskog sporazuma. Francuski državni sekretar za evropske poslove Pjer Leluš, izjavio je da postoji strah da dve države neće u potpunosti biti u stanju da kontrolišu nove granice Evropske unije.

EKONOMIJA I EVRO

Uspon ekstremne desnice može ugroziti evro

Berlin, 24. septembar 2010. - Govoreći o "ekonomskom samoubistvu" u slučaju napuštanja evra i ponovnog uspostavljanja nacionalnih valuta, Otmar Ising, savetnik pri nemačkoj vladi, je rekao da "ozbiljne i odgovorne partije u sredini političkog spektra" moraju objasniti značaj smanjenja potrošnje i mera štednje. Ipak, napuštanje evra Ising nije isključio kao mogućnost, ukoliko na krilima populizma "ekstremne partije" preuzmu vlast u državama Evropske unije.

Isingovo upozorenje odnosi se na uspon desničarskih partija tokom ove godine u mnogim državama Evropske unije i evrozone. U Italiji je uspeh zabeležila ksenofobična "Severna liga", u Mađarskoj je nacionalistički "Pokret za bolju Mađarsku" zauzeo treće mesto na izborima početkom godine, partija Gerta Vildersa je značajno napredovala na izborima u Holandiji, a pobeda flamanskih separatista i ulazak antiimigrantski orijentisane partije u švedski parlament govore u prilog Isingove tvrdnje da raste uticaj populističkih i ekstremnih partija.

LJUDSKA PRAVA

Dug je put do rodne ravnopravnosti - još jedan korak napred

Brisel, 21. septembar 2010. - Predloženi novi plan fokusira se na smanjene razilke i otvaranje kompanija za zapošljavanje žena u organima upravljanja. Borba protiv porodičnog nasilja je takođe određena kao prioritet. Uprkos progresu koji je napravljen u pogledu ravnopravnosti muškaraca i žena, žene u proseku i dalje zarađuju 18% manje od muškaraca u Evropskoj uniji.

Iako je reč o jednom od osnovnih ljudskih prava, rodna ravnopravnost je takođe ključna za privredni rast i razvoj EU. Izlazak većeg broja žena na tržište rada je preduslov da se dostigne željenja brojka od 75% zaposlenosti populacije do 2020 godine u EU.

"Kako bi se rast nastavio, Evropa mora bolje da iskoristi talente koje žene poseduju, uključujući i poslove na najvažnijim pozicijama", kaže komesarka za pravdu EU, Viviane Reding.

Nova petogodišnja strategija koja se tiče rodne ravnopravnosti, predviđa kvote u upravnim odborima i druge mere, kako bi se što više žena zaposlilo na visokim menadžerskim pozicijama. Plan takođe ima za cilj da se generalno u privredi zaposli više žena, kao i da se kod njih poveća svest uvođenjem "Evropskog dana jednakih plata". Svake godine EU će se sastati sa poslodavcima, sindikatima i drugim interesnim grupama, kako bi se raspravljalo o rodnoj ravnopravnosti i napretku na tom polju.

Evropska unija takođe planira brojne akcije u borbi protiv porodičnog nasilja, ali sprema i mere koje bi pomogle muškarcima tamo gde se oni nalaze u podređenoj poziciji, kao što je mogućnost uzimanja očinskog odsudstva sa posla ili smanjenje broja muške dece koja odustaju od školskog obrazovanja.

DRŽAVE ČLANICE

Kraj ere - Švedska krajnja desnica ulazi u parlament

Stokholm, 20. septembar 2010. - Partija desnog centra premijera Fredrika Reinfeldta pobedila je na nedeljnim parlamentarnim izborima u Švedskoj, sa manje od 50% glasova birača koji su glasali. Sa 5,7 % švedske demokrate, pripadnici krajnje desnice, ušle su u Parlament po prvi put. Uspeh krajnje desnice može se pripisati nedostatku debate oko pitanja integracije imigranata, što bi državu moglo politički da destabilizuje.

Pobeda vladajuće konzervativne koalicije je definitivno okončala dominaciju Socijal-demokrata, piše liberalni Göteborgs- Posten rečima: "Fredrik Reinfeldt je prvi konzervativni Premijer u modernoj eri koji je uspeo da bude reizabran. To je istorijska prekretnica. Socijal-demokrate će sigurno u jednom trenutku u budućnosti formirati Vladu, ali do tada Švedska će biti drugačija zemlja. Ne manje posvećena solidarnosti, ali sa više građanskih sloboda, bazirana na nižim porezima i slobodi izbora, a vezano za sistem socijalnog osiguranja. Socijal-demokrate neće više gledati na Švedsku kao na svoje sigurno uporište. To su najvažnije posledice ovih izbora."

Ulazak švedskih demokrata, partije krajnje desnice u Riksdag (švedski parlament), ima veze sa već pomenutim, odsustvom debate koja se odnosi na proces integracije imigranata:

"Jedno od najvažnijih pitanja, veoma dugo je bilo zanemarivano i ostavljano po strani. Za posmatrače sa strane potpuno je zapanjujući nivo političke korektnosti na švedskoj političkoj sceni, koji pitanje imigracije ne vidi kao prikladnu temu za debate. Ovo je u velikoj meri narušilo debatu koja se odnosila na nastavak procesa integracije. Sa druge strane ova tema predstavlja veliki teret na leđima švedske države, što se lako može uočiti prilikom posete imigrantskim getoima u Malmeu i Geteborgu ili divljem naselju u okolini Stokholma, gde je proces integracije potpuna nepoznanica, a gde se stvara jedan novi društveni sloj" navodi se u članku danskog Berlingske Tidende.

Ulazak krajnje desnice u švedski parlament je uvreda za Socijal-demokrate i mogao bi imati uticaja na celu Skandinaviju, ističe socio-liberalna Italijanska La Republica:

"Partija desnog centra je možda pobedila, ali napredak krajnje desnice mogao bi predstavljati prepreku za dinamičnog i popularnog premijera Reinfeldta. Bojazan je da bi ekonomski, politički i vojno najmoćnija zemlja na severu Evropske unije mogla biti oslabljena ovakvim ishodom događaja. Strah od imigranata i uticaja Islama uz delovanje krajnje desnice, mogao bi da naruši političku stabilnost Švedske. Ovo je sraman rezultat za Socijal-demokrate, koji su vođeni političarima kao što je Olof Palme izgradili i upravljali modernom Švedskom proteklih godina."

SNABDEVANJE ENERGIJOM

U Kentu je zvanično otvorena najveća farma vetrenjača

Kent, 23. septembar 2010. - Švedski energetska gigant Vatenfall očekuje da će 100 turbina snabdevati strujom 200.000 domova. Izgradnja vredna 780.000.000 funti je počela pre dve godine i završena je u junu. Britanski Sekretar za energetiku Chris Hunhe je posetio lokaciju koja se nalazi na udaljenosti od 12 km od Foreness Pointa u Thanetu. On je tom prilikom izjavio: "Mi smo ostrvska nacija i ubeđen sam da do maksimuma moramo iskoristiti snagu vetra, talasa i plime."

Turbine visoke 115 m prostiru se na površini od 35 km2 i mogu se videti sa obale, kada je vedar dan. U Velikoj Britaniji trenutno postoji oko 250 farmi vetrenjača od čega se 12 nalazi van kopna, što ukupno čini 2 909 turbina. Portparol kompanije je izjavio da je više od 3600 ljudi bilo angažovano na izgradnji farme u Thanetu, od kojih su 30 činili radnici iz Velike Britanije.

Ekološki aktivisti zahtevaju od Vlade da investira više u obnovljive izvore energije. Trenutno samo 3 % energije kojom se snabdeva Velika Britanija dolazi iz obnovljivih izvora, a plan je da to bude 15 % do 2020 godine. Kada bi Velika Britanija u potpunosti iskoristila svoje kapacitete, na bazi dobijanja električne energije izgradnjom vetrenjača na kopnu i van njega, mogla bi na taj način da proizvodi 5 GW, što bi bilo dovoljno za snabdevanje svih domaćinstava u Škotskoj. Sa druge strane Profesor Ian Fells, ekspert za energetiku je zabrinut jer se Vlada fokusirala na iskorišćavanje vetra, zanemarujući druge izvore energije koji bi mogli da budu mnogo značajniji: "Problem sa vetrenjačama je jednostavan, jer ne znate kada će vetar da duva."

Inače, postoje planovi za dalju izgradnju širom Velike Britanije. Ranije ove godine, Vattenfallov projekt menadžer Ole Nielsen je rekao da farme vetrenjača postaju sve veće i veće. On tvrdi da je cilj da farme vetrenjača van kopna broje do 1000 turbina.

SLEDEĆI BROJ evroFEDERALIST-a

IZLAZI 4. OKTOBRA 2010.

PDF izdanja evroFEDERALIST-a

preuzmite [ovde](#).

Da odjavite Vašu e-mail adresu sa mejling liste, posaljite e-mejl na ef.unsubscribe@uef.rs.

Pitanja ili komentari? Pišite nam na evrofederalist@uef.rs.